

aktivit

VYPOŘÁDALI SE S PŘEVRATEM A ZMĚNOU MANDÁTU

Brigádní generál František Ridzák zhodnotil působení našich vojáků v misi EUTM v Mali

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

A ROZHOVOR

Brigádní generál František Ridzák zhodnotil působení našich vojáků v misi EUTM v Mali

Vypořádali se s převratem a změnou mandátu

V polovině ledna letošního roku se z Mali do České republiky vrátil brigádní generál František Ridzák, který v uplynulém období působil jako velitel malijské mise EUTM. Při této příležitosti jsme ho požádali o následující rozhovor.

Máte za sebou více než šest měsíců strávených v Mali. Co všechno se vám za tu dobu podařilo udělat, jak hodnotíte vaše působení?

Rád bych upřesnil, že jsem v Mali nestrávil ani šest, ani sedm měsíců, ale osm. Z toho sedm měsíců ve funkci velitele mezinárodní mise. Není jednoduché udělat výčet všeho, čeho jsme dosáhli, takže bych se soustředil alespoň na to hlavní. V dubnu loňského roku došlo k hibernaci mise, takže naším prvním úkolem bylo ji opět rozjet. Dalším naším významným počinem bylo, že jsme ustáli státní převrat. Významným způsobem jsme také přispěli k souhlasu k obnově mise, poté, co evropská centrála rozhodla o pozastavení veškerých jejích aktivit. Současně jsme nepolevovali s výcvikovými aktivitami v odlehlých částech Mali. Poprvé jsme se také jako mise EUTM dostali do poddůstojnické školy v Banankoru, kde jsme opravili místní školu a začali s výcvikem instruktorů. Zvládli jsme rovněž druhou vlnu pandemie Covid 19, která propukla naplno na

podzim 2020. Úplnou samozřejmostí také není zabezpečení bezproblémového návratu všech příslušníků českého kontingentu zpět do vlasti.

Zmínil jste koronavirovou krizi. Jak moc složité bylo se s ní vypořádat?

Můj předchůdce portugalský generál Ribeiro se musel vypořádat s její první vlnou, která představovala pro nás pro všechny nový fenomén. Přestože neměl v tomto směru žádnou zkušenost a nevěděl, do čeho vstupuje, podařilo se mu vytvořit takové podmínky, aby mise mohla i nadále fungovat. Vypracoval odpovídající standardní operační postupy. My jsme pak mohli navázat na jeho práci, zkušenosti jeho štábu jsme pak již jen využili v praxi a zpřesnili. Nemalou roli v tomto směru sehrály antigenní testy, které nám pomohly vytvořit určitou prevenci. Nemuseli jsme posílat vojáky na PCR testy, které jsou přece jen časově náročnější. Testovali jsme ve vlnách antigenními testy a výsledky měli do půl hodiny.

Pokud byli vojáci pozitivní, automaticky jsme je posílali ještě na PCR testy. Věděli jsme tedy v dostatečném předstihu, koho musíme izolovat a koho umístit do karantény. Díky tomu se nám podařilo dostat šíření viru pod kontrolu a po nějakých třech čtyřech týdnech se ho zbavit.

V Mali jste zažili i státní převrat, jakým způsobem jste na to museli reagovat?

Tohle bylo samozřejmě jedno z nejsložitějších období. Poprvé jsem se ocitl ve státě, kde došlo ke státnímu převratu. Samotnému převratu předcházela velmi složitá politická situace. Demonstrace proti režimu tehdejšího prezidenta byly v podstatě na denním pořádku. Situace navíc postupně eskalovala. Přesto ale státní převrat všechny překvapil. Důkazem toho byla i rozpačitá reakce Francouzů, kteří mají o situaci v této zemi, a to i z historického hlediska, velmi dobrý přehled. Museli jsme tedy okamžitě uvést veškeré síly

Slavnostní otevření zrekonstruovaného výcvikového centra spojovacích odborností v Kati. Projekt byl financovaný českým Ministerstvem obrany.

a prostředky do nejvyšší pohotovosti. Nepřetržitě jsme monitorovali situaci a byli připraveni reagovat. Nakonec jsem byl rád, že to dopadlo takto. Během celého toho období nejistoty nedošlo k jedinému incidentu vůči mezinárodní komunitě a naší misi. Hned druhý den po převratu šéf spiklenců ve svém prohlášení vyzval mezinárodní společnost a organizace k podpoře prozatímní vlády, která by dovedla zemi k předčasným volbám.

Společně s vámi nastoupilo na velitelství mise do nejrůznějších funkcí čtyřicet našich vojáků. Pro mnohé z nich to byla premiéra v takovémto mezinárodním štábu. Jak rychle se dokázali začlenit a jak jste byl spokojen s jejich prací?

Předně bych chtěl říci, že něco podobného se týkalo i mne. Také pro mne to byla premiéra v misi. V minulosti jsem působil na zahraničním pracovišti v Bruselu. Takže práce v mezinárodním prostředí pro mne nebyla novinkou.

Výcvik v terénu

Něco jiného ale je řídit mezinárodní štáb. Byla to tedy novinka nejen pro mnohé české vojáky našeho štábu, ale i pro mne. Musím však říci, že jsme se toho zhostili dobře. Naši lidé se začlenili do mezinárodního prostředí a patřili mezi příkladné příslušníky štábu. A to se týkalo jak mého bezprostředního okolí, tak i lidí působících na vzdálenějších pozicích. V této souvislosti bych chtěl vyzvednout mého náčelníka štábu plukovníka Vlčka, velitele základny Koulikoro plukovníka Botíka a další.

Plukovník Botík velel základně Koulikoro. Co všechno to obnášelo, jaké problémy musel řešit?

To je otázka spíše pro plukovníka Botíka. Základna Koulikoro patří Malijcům, a jeho role v tomto směru tedy byla zásadní. Působil takřkajíc v první linii a dokázal nejen plánovat, ale i velice promptně reagovat na případné změny. Co jsem rozhodl jako velitel, prosadil náčelník štábu a realizoval plukovník Botík. Kromě výcvikové základny v Koulikoro jsem měl pod sebou ještě frankofonní skupinu poradců, kteří se podíleli i na výcviku a zabezpečení kurzů. Tento frankofonní pilíř mezinárodního štábu byl řízen plukovníkem, v mém případě francouzským. Jeho úkolem bylo mimo jiné zajistit úzkou vazbu na malijské ozbrojené síly a po přijetí nového mandátu i na síly zemí G5 Sahel. Tento frankofonní pilíř nám takřkajíc dělal otvírače dveří k našim partnerům, pro které je tato mise určena. Na základě jejich podkladů si náš štáb rozpracoval úkoly, které nakonec realizoval plukovník Botík.

Našim vojákům se podařilo vybudovat střelnici a spojovací výcvikové středisko pro malijskou armádu, podíleli se i na rekonstrukci poddůstojnické školy v Banankoro. S jakým ohlasem se setkaly tyto aktivity u malijských představitelů a armádních velitelů?

Tady bych to trochu upřesnil. Nezrekonstruovali jsme poddůstojnickou školu v Banankoro. Do této oblasti bylo totiž velice obtížné se dlouhodobě dostat. Nakonec se nám to ale díky součinnosti mezi EUTM a velením malijských sil podařilo. Zpracovali jsme ale pouze pilotní projekt, do kterého by Evropská unie měla investovat. Do této záležitosti jsme se zapojili především proto, že považujeme poddůstojníky za páteř malijské armády. Když se nám podaří správným způsobem tyto vojáky vyškolit, může to významně změnit chování malijské armády v operacích a samozřejmě také významně zvýšit úroveň výcviku. Teď jde tedy o to, aby se tohoto projektu ujala Evropská unie a investovala do něj. Základna je totiž ve velice tristním stavu. Do střelnice Armáda ČR skutečně zainvestovala a přivedla ji do úplně jiného standardu. Významným způsobem jsme takto

Plukovník Vlček řídí štáb při nácviu obrany velitelství.

Nácvik vyzvednutí izolované osoby

Nácvik obrany velitelství

zjednodušili a zkvalitnili výcvik. Do budování tohoto zařízení se nám podařilo zapojit i místní vesničany z obce Tanabougou a dát jim tak práci. To byl určitý bonus navíc. Tím byla maximálně naplněna idea projektu rychlého dopadu. Osobně jsem se podílel jak na zprovoznění střelnice, tak i výcvikového spojovacího střediska v Katí. Jako náčelníkovi spojovacího vojska mi tato problematika byla

samozřejmě velice blízká. Určitý problém představovala ale tato lokalita. Kati bylo totiž hlavním místem vzbuřenců a dlouhodobě sem nebyl možný přístup. Nakonec jsme se tam ale dostali. Jsem přesvědčen, že tento český projekt významně ovlivní fungování a způsob vedení operací malijské armády. Evropská unie totiž zainvestovala i do informačního systému tzv. C2OPS.

Brigádní generál František Ridzák

A fakta

Brigádní generál František Ridzák se narodil 14. října 1966 v Čeladné. V letech 1985 až 1990 vystudoval Vysokou vojenskou technickou školu v Liptovském Mikuláši. Prošel různými velitelskými, inženýrskými a logistickými funkcemi u radiotechnického vojska. V letech 1999 až 2003 působil na našem zastoupení při mezinárodních štábech NATO a ZEU v Bruselu. V dalších letech sloužil na Generálním štábu AČR v různých funkcích v sekci velení a řízení GŠ AČR a sekci komunikačních a informačních systémů MO. V roce 2009 absolvoval zdokonalovací kurz francouzského jazyka v Kanadě. V následujících dvou letech studoval na Collège Interarmées de Défense, dnes École de guerre v Paříži.

V roce 2011 se stal velitelem 34. základny komunikačních a informačních systémů v Praze-Ruzyni. Následně pak vykonával funkce zástupce ředitele a ředitele Agentury komunikačních a informačních systémů. Počátkem loňského roku se stal ředitelem nově vytvořené sekce GŠ AČR odpovědné za oblast komunikačních a informačních systémů.

V průběhu vašeho působení se změnil mandát mise, výcvikové aktivity se více přiblížily místům nasazení malijské armády. Jak se vám podařilo vypořádat s tímto úkolem?

Toto je taková vlajková loď naší přítomnosti, našeho velení. Dokázali jsme se tím popasovat v reálné situaci. Současně jsme cvičili nebo byli přítomni například v Ménace, která je úplně v té nejvýhodnější části země, přes Gao, Mopti, Sévaré až po poddůstojnickou školu v Banankoru. Tím jsme vytvořili tak trochu precedens. Změnili jsme charakter mise řekněme ze statické na dynamickou. Když si představíte ty vzdálenosti, na které jsme působili, tak to bylo opravdu velké překvapení pro všechny naše partnery. Osobně jsem byl ve dvou z těchto lokalit na inspekci. A to v Gao a v Sévaré. Byl jsem velice spokojený s tím, co jsem měl možnost vidět. Nejen malijská strana si velice vážila a vysoce hodnotila tyto aktivity ze strany EUTM.

Nedělalo působení mentorů v takto vzdálených oblastech určité technické, logistické či bezpečnostní problémy?

Určitě ano, ty vzdálenosti jsou prostě na naše poměry nepředstavitelné. Do těch nejvzdálenějších lokalit jsme se přepravovali letecky. Našemu nasazení předcházelo zhodnocení hrozeb a rizik. Chtěl bych ale zdůraznit, že jsme se vždy pohybovali v bezpečných oblastech, a to v prostorách a objektech našich partnerů. Ať již to byly mise Barkhane či MINUSMA, pokaždé jsme byli takzvaně u někoho doma. Nebylo to tak, že by Češi vyrazili někde do otevřené pouště a tam se snažili realizovat nějaký výcvik. Logisticky jsme se dokázali napojit na naše partnery a využít jejich přítomnosti v oblasti a také jejich služeb. Do určité doby jsme cvičili jen do úrovně četa. Cílem námi vypracovaného projektu bylo zorganizovat i náročnější výcvik na úrovni rota. To by samozřejmě vyžadovalo přítomnost podstatně většího počtu našich příslušníků

v těch vzdálenějších oblastech. V tomto směru se nám ale nedostávalo podpory ze strany našich partnerů. Při projednávání těchto otázek s veliteli misí Barkhane a MINUSMA jsme došli k závěru, že něco podobného nyní jejich zázemí neumožňuje. Jejich zdroje nejsou nevyčerpatelné. Proto jsme zpracovali základy projektu nasaditelných kempů. Veškeré podklady jsme odevzdali do Bruselu a reakce ředitele pana admirála Bléjeana byla velice pozitivní. Jsem tedy přesvědčen, že v nadcházejícím období španělské velení na tuto myšlenku naváže a bude realizovat náš projekt. Právě nastolením těchto schopností dokážeme reagovat na nový mandát, který jste zmínil. Ten totiž již nehovoří pouze o teritoriu Mali, ale zmiňuje i další čtyři země států G5 Sahel.

Znamená to, že změna mandátu posunula vaši prioritu tímto směrem?

Zaměřujeme se především na Burkinu Faso a Niger. A právě díky našim mobilním schopnostem, které vytváříme, můžeme působit kdekoli v těchto zemích.

V poslední době dochází především na severu Mali k bezpečnostním incidentům. Znamená to, že se bezpečnostní situace v této zemi zhoršuje, museli jste na to nějak reagovat?

EUTM Mali není zodpovědné a bezprostředně se nepodílí na prosazování bezpečného prostředí. Cvičíme malijskou armádu. Z mého pohledu je ale ta bezpečnostní situace přibližně stejná, jako tomu bylo při našem nástupu. Spíše ji ovlivňují klimatické podmínky. V tom tzv. zimním období, tedy období dešťů, dochází k omezení teroristických aktivit. Zmínil jste severní region, ano, tam skutečně je největší počet IED incidentů. Krátce před ukončením naší mise zemřelo takto během jediného týdne pět francouzských vojáků mise Barkhane. Bylo to velice nepříjemné. K útokům ale dochází pravidelně i ve střední části Mali, kde je

situace možná ještě horší. V reakci na to se změnil mandát mise Barkhane a částečně i lokality jejího působení. To všechno jsou samozřejmě záležitosti, které výrazným způsobem ovlivňují další vývoj v této zemi.

Jaké zkušenosti vám osobně přineslo velení na takovéto mezinárodní úrovni?

Určitě velké. Tato mise má více dimenzí. Měl jsem možnost si vyzkoušet jakousi diplomatickou práci. V Bamaku jsem se každý týden účastnil jednání vedených hlavním velvyslancem Evropské unie s ostatními přítomnými velvyslanci zemí EU. Účastnil jsem se také nepravidelných schůzek s velvyslanci USA a některých dalších zemí. Pak to byla nejvyšší koordinační jednání velitelů sil, která koordinovala vojenské aktivity na území Mali. Těch se kromě mne účastnili i velitelé misí Barkhane a MINUSMA a také zástupci malijské armády a armád zemí G5.

Při této příležitosti bych chtěl obzvlášť vyzvednout roli mise Barkhane, která je jakýmsi motivátorem. Během mého působení se výrazným způsobem snažila o to, aby koordinace zejména k malijským ozbrojeným silám byla co možná nejefektivnější. Spolupracovalo se mi ale samozřejmě se všemi velmi dobře. Za mého působení došlo ke změně na postu náčelníka Generálního štábu ozbrojených sil Mali. Velmi dobrou spolupráci jsem měl i s velitelem vzdušných sil s generálem Doucourém, který se po převratu stal náměstkem ministra obrany. To mi také později umožnilo užší kontakt přímo na Ministerstvo obrany. Výsledkem byla integrace části poradců (EUTM Mali) přímo do malijské armády. To považuji za klíčový faktor pro každodenní uplatňování našich aktivit. Pak to samozřejmě byla i velká zkušenost z práce a řízení mezinárodního štábu. V tomto případě pro mne bylo největším přínosem to, jakým způsobem mezinárodní štáb utvářen a jakým způsobem fungují reference k mezinárodnímu řízení. Svou roli sehrála ale i Afrika a také samotné Mali, které mne obohatilo naprosto novým rozměrem. V Africe jsem byl poprvé.

Velení mise jste předal svému nástupci, naši vojáci ale působí v této misi i nadále. O jaké konkrétní pozice se jedná a jaké nejdůležitější úkoly jsou nyní před nimi?

V Mali zůstáváme. Primárně budeme plnit roli ochrany sil. Kromě toho si podržíme i další funkce, které jsme měli obsazené ještě před nástupem českého velení. Ať již to jsou naše příspěvky do mezinárodního štábu či místa instrukturů v Koulikoro a ve zdravotnické komunitě. Ta naše přítomnost tedy bude obdobná jako před českým velením.

Text: Vladimír Marek, foto: EUTM Mali

Vojáci 14. pluku logistické podpory pomáhají v nemocnicích a sociálních zařízeních

Maskáče vyměnili za ochranné obleky

Na začátku pandemie Covid-19 logistici zabezpečovali vykládku leteckých zásilek zdravotnického materiálu, který pak dále distribuovali po celé České republice. V minulém roce přepravili stovky tun materiálu ze skladů Správy státních hmotných rezerv, pravidelně vyčleňovali své zdravotníky do odběrových týmů a vysílali své vojáky na pomoc nemocnicím a sociálním zařízením.

A ani začátkem nového roku nepolevili. Nemocnice a léčebny dlouhodobě nemocných v Domažlicích, Jaroměři, Rychnově nad Kněžnou, Jičíně, Trutnově nebo v Karviné – tam všude v současné době působí logistika z Pardubic, Klatov i Lipníku nad Bečvou. A nejen to, posilují počty v řadě dalších zdravotnických a sociálních zařízení napříč celou republikou. Vyčleňují také odběrové týmy z praporních obvodů k plošnému antigennímu testování obyvatelstva.

Když v Domově pro seniory Luxor v Poděbradech nastoupila skupina logistiků velitelské roty 14. pluku logistické podpory na svoji první službu, čekal vojáků nelehký úkol. Volant vojenské Tetry vyměnili za péči o nemocné spoluobčany. Většina z nich ani netušila, jak jim čas strávený v domově pro seniory rozšíří obzory a změni životní priority.

Co je v životě důležité

„Po celou dobu, co jsem se pohyboval mezi nemocnými klienty domova, jsem přemýšlel nad tím, jak si nevážíme běžných věcí. Myslí tím zdánlivě samozřejmých věcí, jako že chodíme, funguje nám hlava, máme obě nohy a ruce. Nevážíme si toho, že máme rodinu a kamarády kolem sebe. Uvědomil jsem si i to, jak se může člověk lehce dostat na druhou stranu a bude také potřebovat pomoc. Nic není samozřejmost,“ popisuje své pocity a zkušenosti nadrotmistr Tomáš S. „Velký obdiv a úctu si zaslouží všichni, kteří tuto práci dělají. Ať už v nemocnicích, domovech pro seniory a dalších sociálních zařízeních. Vyžaduje to obrovské úsilí a nasazení nad rámec běžných pracovních povinností. Když zde pracujete, uvědomíte si, co je skutečně v životě důležité. Jedna věc mne opravdu mile překvapila – jak málo stačí, aby člověk udělal někomu radost,“ dodává nadrotmistr Tomáš S.

„Je přinejmenším obdivuhodné, jak naši vojáci neváhají obětovat svůj čas, své pohodlí a chtějí pomáhat druhým lidem. Ať jsou to nemocnice nebo domovy pro seniory, dostávají se do situací, na které nejsou v mnoha případech připraveni. Z pohledu vojáka, který není zdravotník ani lékař, je mu něco málo přes 18 let, to je rozhodně zkušenost, která mu změní pohled na život. Vojáci, kteří se rozhodli pomáhat nemocným a nemohoucím lidem, viděli, jak tenká může být hranice mezi životem a smrtí. Práce v takovém prostředí je velmi obtížná fyzicky, ale také psychicky. Když s vojáky po návratu hovořím, cítím, že jsou spokojeni s tím, jak to zvládli a že mohli pomoci. Všem za to patří velké poděkování. Jsme rádi, že taková lidé slouží u našeho pluku,“ chválí vojáky, kteří pomáhali, praporčík Robert Švejda, vrchní praporčík 141. zásobovacího praporu.

Psychika dostává na frak

V Krajské nemocnici Zlín působil také nadrotmistr Tomáš M. I on s pokorou vypráví, co

Vojáci 14. pluku logistické podpory pomáhali v nemocnicích i sociálních zařízeních.

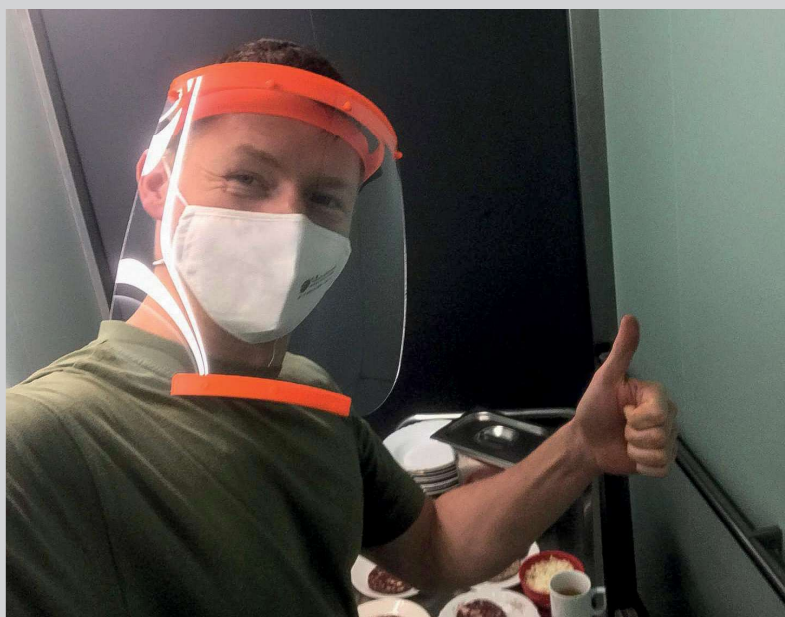

během služby zažil. „Zkušenosti máme jen pozitivní. Nám to rozšířilo především vědomosti a znalosti. Během služby jsem byl u pacienta, který měl zástavu srdce. Lékař jej díky resuscitaci nahodil. To byl neskutečný a neopakovatelný zážitek. Pořád to vidím před očima. Bohužel, pán za tři dny stejně umřel. Když na to vzpomenu, je mi smutno. Bylo vidět, že pro ty starší lidi ve spojení s jinou nemocí, postižením, nadváhou, je to konec. Ze začátku jsem tam viděl pořád mého tatku. Pak si zvykneš, otupíš, nechceš si to připouštět a brát to osobně, ale psychika dostává na frak,“ vysvětluje nadrotmistr. „Měl jsem na starosti dědečka, který měl na ruce vytetováno JAWA. Nemohl vůbec mluvit, měl

trubku v krku. Ale chtěl si povídat, tak psal na papír. Fakt, velký srdcař. Ty jejich životní příběhy se až bojíš poslouchat... Bolí to, když pak odejdou.“

Za všechny vojáky, kteří v nemocnici pomáhali, chce poděkovat za velkou trpělivost zejména lékařům a sestřičkám, kteří jim zpočátku museli všechno vysvětlit a přiblížit. „Jsem moc rád, že jsme tam zanechali dobrý dojem, ať už naší prací, přístupem, chováním, pomocí. Nebo i tím, že jsme aspoň trochu dokázali rozptýlit dobrou náladou personál v těžkých chvílích, které každý den zažívají. Bylo vidět, že toho mají nad hlavu, ze směny na směnu, denní, noční, do toho učení se svými dětmi, péče o svoji rodinu.“

A ani jim a jejich blízkým se covid nevyhýbal," dodává nadrotmistr Tomáš M.

Pomoc je přínosem pro vojáky

Nepříznivý vývoj epidemiologické situace vyžaduje i nadále vyčlenění vojáků Armády ČR ve prospěch různých zařízení. Pomáhají v nemocnicích, domovech pro seniory a dalších zařízeních sociálních služeb. „Působení našich vojáků se liší s ohledem na jejich profesní zaměření. Naši zdravotníci z praporečního obvodu zastávají mnohdy práci chybějícího personálu v nemocnicích. Podobně jsou na tom vojáci, kteří absolvovali vojenský zdravotnický kurz CLS (Combat LifeSafer). Ti jsou přiděleni ke zdravotnickému personálu

a pomáhají se zajištěním pomocné a obslužné péče," popisuje činnost vojáků z Lipníku nad Bečvou velitel 143. zásobovacího praporu podplukovník Pavel Chronek.

„V těchto zařízeních se snaží co nejrychleji zapracovat a být plnohodnotnými členy týmu. Pro přetížený a fyzicky i psychicky vyčerpaný zdravotnický personál je pomoc vojáka po boku určitě zajímavým zpestřením a psychickou vzpruhou. Přínos to má ale i pro vojáky. Obohátí je to nejenom profesně, ale zejména lidsky. Většina z nasazených chce i nadále své nabyté zkušenosti a znalosti prohlubovat.“ Mnozí vojáci se k výpomoci v nemocnicích dokonce přihlásili dobrovolně a pomáhají opakovaně. I přes mladý věk často přehodnocují

svůj dosavadní pohled na život a vnímání hierarchie hodnot. V pomoci druhým někteří z nich nacházejí smysl života a dokonce přemýšlí po ukončení své vojenské kariéry o práci ve zdravotnictví. S obrovským respektem hovoří o práci a přirozené obětivosti zdravotníků, kteří svádí skutečný boj s touto nemocí v první linii.

Text: rtm. Petra Nováková,
kpt. Helena Řebíčková, Jana Deckerová,
foto: Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně
a archiv 14. plogp